

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEN:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
na str. 1, 2, 3. m. 250, w tekście m. 200
Nekrologi 250 mk. zwyczajnie 120 mk.

Adres Red. i Administracji

Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91

Otwarta od 9-12 i od 2-6 po pol.

№ 195 (7234).

Wtorek, dnia 29 sierpnia 1922 r.

Rok XXX

Syndykat Rolniczy Kaliski

Sp. Akc.

poleca w Centrali i Filjach: w Sieradzu, Błaszczkach, Turku, Uniejowie, Koninie i Słupcy 2442

siarczan miedzi

do zaprawiania pszenicy przed siewem.

List z Gdańska.

Gdańsk w sierpniu 1922 r.

W ubiegłą niedzielę obchodzono setną rocznicę gdańskiej Izby Handlowej. Już w roku 1822 założono tu korporację kupiectwa gdańskiego. Był to czas, podobny do dzisiejszego — świeża przeszłość wojen napoleońskich, to też kupiectwo gdańskie odnosiło się do tej instytucji z pewną rezerwą, przedstawiając sobie w czarnych barwach niepewną przyszłość. I słusznie, gdyż kupiectwo z niedowierzaniem i bojaźnią o rozwój Gdańska odnosiło się do hinterlandu pruskiego, stanowiącego wówczas tylko b. Prusy Zachodnie, tj. obecnie Pomorze. Dlatego też osoby, wybrane wówczas na stanowiska kierujące do korporacji obawiały się przyjąć te urzędy. Mimo wszystko jednak korporacja ta, przezwyciężając ogromne trudności, stawiane w rozwoju Gdańska przez rząd pruski, zdziałała bardzo wiele dla tutejszego handlu, przezwyciężając niebezpieczną konkurencję wszystkich portów niemieckich. Pierwsza organizacja kupiecka w Gdańsku powstała jeszcze za czasów Rzeczypospolitej, kiedy to miejscowy kupiecki patrycjat gdański wykonywał opiekę nad handlem, stanowiąc jednak nieformalną jeszcze organizację. W roku 1665 utworzono kolegium komercyjne, któremu obecna Izba Handlowa zawdzięcza swe istnienie. Później, jednak, tj. w końcu wieku 18-go kolegium zachwiało się b. poważnie, a powodu przejść wojennych i w początkach wieku 19 zanikło, a na jego miejscu powstała wspomniana korporacja kupiecka. Choć ta nowa instytucja posiadała prawa Izby Handlowej, to przecież już na początku w. 20 odzywały się coraz częściej głosy, domagające się formalnego przeobrażenia ją w Izbę Handlową, co jednak nastąpiło dopiero w roku 1920 wobec zmiany stosunków i utworzenia z Gdańska Wolnego Miasta. Nowo wybrana Izba Handlowa w kwietniu r. 1920 składała się z 32 obszar Wolnego Miasta, powiększając ją o dalszych pięciu członków. Pierwszym przewodniczącym był wówczas p. Wieler, znany kupiec gdański, który jednak wkrótce ustąpił, a na jego miejsce obrano p. Klawittera, właściciela jednej ze stoczni tutejszych, pozostającego jeszcze dotąd na tem stanowisku. W związku z rozszerzeniem Izby Handlowej, rozszerzono także jej syndykat, a od roku 1921 wydaje się własny organ p. t. „Danziger Wirtschaftszeitung”, będący informatorem i regulatorem cen wszelkich artykułów, przechodzących przez port gdański. Do Izby Handlowej wybierają członków: przemysł, wielki handel, banki, przewóz, żegluga, instytucje zabezpieczeniowe i handel detaliczny, proporcjonalnie, w równym, tajem i bezpośrednim głosowaniu. Działalność Izby Handl. rozciąga się również na tutejsze giełdy towarową, walutową, włókienniczą. Zaś w ostatnich latach stanowiła Izba niejako kolegium rzo czosnawców senatu w układach gospodarczych polsko-niemieckich. Z okazji setnej rocznicy istnienia tej instytucji zebrało się wiele osób w „Dworze Artusa” ze świata handlowego, dalej senatorowie gdańscy, przedstawiciele państw obcych, posłowie na sejm, prasa miejscowa i zamiejscowa. Wszystkich gości podejmowała Izba Handlowa skromnym śniadaniem. Uroczystość otworzył przewodniczący p. Klawitter powitaniem obecnych, przyczem dał pogląd na przeszłość Izby, oraz przedstawił jej widoki na przyszłość. Po nim przemawiał wiceprezydent senatu dr. Zieh, składając adres artystyczny w pięknej czerwonej ramie aksamitnej, podpisany przez wszystkich senatorów. Chociaż dotąd do Izby Handlowej nie należy jeszcze żaden Polak, to przecież należy mieć nadzieję, że nastąpi to w najbliższej przyszłości zwłaszcza, że współpraca jest tu konieczna, dzięki hinterlandowi, jaki obecnie stanowi Polska, reprezentowana w Gdańsku bardzo poważnie przez swe kupiectwo.

W tygodniu od 6-13 bm. odbywał się w Gdańsku tydzień ofiary dla ubogich starców za pomocą sprzedaży wstążeczek, urządzania koncertów, przedstawień itp. Jakkolwiek sama myśl jest bardzo chwalebna i popierano tę akcję przez całą ludność Wolnego Miasta, bez różnicy naro-

Śmierć hr. Józefa Potockiego

PARYŻ. Właściciel Antonina, Józef hr. Potocki wskutek ciężkiego wypadku automobilowego zmarł dnia 25 bm. po południu.

Ile trzeba pieniędzy na wyborów

WARSZAWA. Akcja przygotowawcza do wyborów, prowadzona przez władze administracyjne, związana jest, jak wiadomo z dużymi wydatkami materialnymi.

W swoim czasie ministerjum spraw wewnętrznych wystąpiło do ministra skarbu z wnioskiem o przyznanie specjalnych kredytów na techniczne przygotowania do wyborów.

Wysokość kredytów na cele powyższe nie jest, o ile wiadomo, dotychczas ustalona przez ministerjum skarbu.

Obecnie na akcję przedwyborczą przyznano każdemu wojewódzie kredyt w wysokości 10 milionów marek. Kredyty powyższe będą zwiększone w miarę istotnych potrzeb.

Wydatki przedwyborcze wojewodów będą po legaty głównie na opłatach za ogłoszenia, kosztach służbowych instruktorów, wynajmie lokali.

Aresztowanie współniczki oszustów

PIOTRKÓW. W związku ze sprawą nadużyć w Banku Handlowym w Warszawie policja tutejsza aresztowała w majątku Łazy 20-letnią Olę Dmitrijewą, kochankę Weisa. Przeprowadzona rewizja dała niespodziewane wyniki, znaleziono bowiem ukryte w stodole brylanty, monety i waluty zagraniczne wartości około 20 milionów. Dmitrijewa przyznała się że te drogie rzeczy kupowała jej Weiss. Odstawiono ją do Warszawy.

Katastrofa w Tatrach

Dnia 25 o godzinie 16 przy zjeździe drugiego Mnicha dla zdjęć obrazu p. t. „Tajemnica jednej nocy”. wytworzonego przez Kinostudja, reżyser i artysta Wiktor Biegański podczas wyjątkowo niebezpiecznego momentu zerwał się z liny z wysokości kilkudziesięciu metrów i zawiśł na południowej ścianie.

Pogotowie turystyczne wyruszyło natychmiast z Morskiego Oka na poszukiwania, które dotychczas nie dały niestety, żadnego rezultatu.

Przy dalszych zdjęciach, które obejmowały wybitnie niebezpieczne i karkołomne momenty, było kilka innych pomniejszych wypadków, które na szczęście nie pociągnęły za sobą poważniejszych następstw.

Miedzy innymi przed trzema dniami spadł podczas akcji zastępcy reżysera J. Miastecki oraz uległ atakowi serca na skutek wyczerpania Antoni Piekarski, znany artysta „Reduty”.

W obu tych wypadkach niebezpieczeństwo zagrożono.

Dr. P. KLINGER

POWRÓCIŁ

i wznowił przyjęcia chorych.

Doktor

S. Wałchowiczowa

Al. Józefiny № 13, front, II piętro

Choroby wewnętrzne i dziecięce

ANALIZY

moczu, kału, płwocin, soku żołądkowego i krwi (na syfilis i inne.)

Przyjmuje od 9-11 i od 4-6 po poł.

1726

Losy do 5 kl. Loterii Pań. nadeszły

i zamieniać można do 2-go września r. b.

w kolekcje „Gazety Kaliskiej”.

Telegramy.

Wszchniemcy chcą zamordować p. Poincaré'go

PARYŻ. Hawas donosi z Berlina: Poszukiwania policji za jakimś Güntherem, należącym do organizacji „Consul”, a usiłującym dokonać zamachu na Poincarégo, uwiecznione zostały aresztowaniem wyrobnika, który odpowiada rysopisowi Günthera.

Policja odmawia na razie udzielenia bliższych wyjaśnień, które mogłyby utrudnić śledztwo.

Gdańsk żąda polskiej waluty

GDANSK 27. Od dzisiaj w sklepach na Długiej (Langgasse) wiszą plakaty, że można płacić polską walutą. Dotychczas polskiej marki nie chcieli przyjmować.

dowoci i przekonani politycznych, to przecież trzeba stwierdzić, iż cała ta akcja odbywała się pod znakiem orla czarnego, nosząc cechy wybitnie wszechniemieckie. Po ulicach krążyły kwestarki przybrane wstążeczkami lub przepaskami czarno-biało-czerwonymi, a orkiestry, koncertujące na ten cel pod gołem niebem, grały przeważnie utwory patriotyczne niemieckie, niekiedy tylko wykonyując rzecz cenniejszą poważniejszego kompozytora. Wobec tego powstała wśród tutejszej Polonii uzasadniona obawa, że z darów, zebranych tą drogą, skorzystają przede wszystkim starcy narodowości niemieckiej. Posłowie polscy na sejm gdański postanowili więc wobec tych obaw, dopilnować sprawy podziału kilku milionów marek i innych darów, by to się odbyło sprawiedliwie i proporcjonalnie, bez jakiegokolwiek ukrzywdzenia.

Gdańsk nabiera coraz bardziej znaczenia wszechświatowego, dzięki połączeniu z Polską i sąsiedztwu z państwami nadbałtyckimi. Ruch pocztowy, kolejowy i portowy powiększa się stale. Dzięki temu zaprowadzono tu stałą komunikację napowietrzną pomiędzy Gdańskiem i Rygą, przez Królewiec i Kłajpedę, a, jak słychać, wkrótce ma być zaprowadzona taka komunikacja również pomiędzy Gdańskiem a Polską, co już istniało pod czas pierwszego targu poznańskiego. Samoloty zabierają do kabiny po 4 pasażerów i bagaż dla każdego pasażera, na ogólną wagę 100 kilo.

Ostatnio dokonała policja aresztowań na czarnej giełdzie, zabierając w 4 samochody wszystkich, zgromadzonych przed gmachem „Dworu Artusa”. Przy tej okazji nie obyło się, oczywiście, bez szkan, gdyż aresztowano również wielu tutejszych uczciwych kupców polskich, którzy zwykle przybywają na giełdę, celem orientacji. Chociaż wszyscy oni wyłogitymowali się, to jednak policja, złożona z wrogów polskości, zawiozła ich do gmachu prezydium policji, przetrzymując ich tam przez 6 godzin dopiero nad wieczorem wypuściła, oświadczając, iż są wolni, bo wszystko jest w porządku. Ale poszkodowani nie dali za wygrane, i żądali interwencji Komisarza Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku. Postępowanie policji bezpieczeństwa jest jawną szykaną, gdyż po upływie zaledwie pół godziny wypuściła wszystkich zachrajów z 2 mniejszości 3, zatrzymując umyślnie kupców polskich, którzy przez to ponieśli dotkliwą stratę. Tutejsza prasa polska stale, występowała przeciwko czarnym giełdziarzom, a ostatnio wzmianka „Dziennika Gdańskiego” miała ten skutek, że władze gdańskie postanowiły wszcząć energiczne kroki przeciwko tym ptakom niebieskim i wydalili ich z granic Wolnego Miasta. Z tego powodu wśród żydowskiej zgrai powstał nieopisany wprost harmider. I słusznie, bo ićóż pocnie niejedną Mojsie, Sruł lub Kiwa, skoro do Polski wrócić nie może, ażeby się nie narazić na ciche asylyum w areszcie za ukrywanie się przed obowiązkiem służby wojskowych lub za różne szwindle? Pozostaje jedynie możliwość emigracji do Ameryki, ale i na tym punkcie są małe widoki, gdyż emigracja została bardzo ograniczona, a zresztą na podróż do Ameryki potrzebna przecież pozwolenia władz polskich. Wszystko to wpływa nadzwyczaj deprymująco na „kupców” z narodu wybranego, lecz przecież obmyślają wszelkimi sposobami, czy może za łapówki nie udałoby im się pozostać w Wolnym Mieście, by uniknąć „nieprzyjemności” ze strony władz polskich. To wyjście będzie bodaj najszcześniejsze, skoro się zważy, że obecnie w Gdańsku łapówkę weźmie bodaj każdy urzędnik.

Stale napływający do Wolnego Miasta Rosjanie, postanowili pójść śladami Polaków i założyć tu dla swych dzieci gimnazjum rosyjskie. Myśl ta zostanie zrealizowana napewno prędzej aniżeli u nas, gdyż Rosjanie i żydzi rosyjscy, posiadający większe kapitały, własnymi siłami powołają do życia tę uczelnię, podczas gdy Polacy muszą oglądać się na ofiarą pomoc Polski, bez czego istniejące tu od maja gimnazjum polskie nie byłoby się utrzymało i nie może utrzymać się w przyszłości.

Ostatni zjazd polskich kół śpiewaczych w Gdańsku nie podobał się nacjonalistom pruskim, którzy, jak się dowiaduje, postanowili za wszelką cenę przeszkadzać w ich rozwoju, by spowodować upadek. W związku z tem napadali szowiniści pruscy w ubiegłym tygodniu na koło śpiewacze „Lira” ze Starego Szkotlandu, odbywające swe próby w domu rządu polskiego, gdzie mieści się gimnazjum polskie i „Gmina Polska w W. M. Gdańsku”. Jakiś niegodziwiec rzucił z podwórza przez otwarte okno kamieniem do pokoju, w którym odbywała się próba, wywołując wśród drużyny śpiewaczej zamieszanie. Na szczęście obyło się bez wypadku, choć wkrótce potem posypały się znów kamienie. Na podwórzu tego domu znajdują się baraki, postawione jeszcze za czasów

pruskich dla ubogiej ludności. Rząd polski, przejmując ten dom, zgodził się na prośbę senatu gdańskiego pozostawić jeszcze przez pewien czas te baraki. Ze jednak Prusacy nie chcieli się pogodzić z nowym stanem rzeczy, postanowili za wszelką cenę szkodzić Polakom, przybywającym do tego domu na zebrania itp. Niedawno więc napadli na podłogę, gimnazjum polskiego i jego żonę, to znów powyrwali deski z parkanu itd. Dowód tej bezczelności pruskiej jest aż nadto i dla tego Komisarz Generalny powinien położyć kres temu przez usunięcie z podwórza tego domu żachliwych hakatystów.

(Dokończenie nastąpi).

Polityka Zagraniczna.

Dobrze uczynił p. minister Narutowicz, zapraszając przedstawicieli prasy i składając wobec nich oświadczenie, którego trwając ferje nie pozwolił mu złożyć właściwemu forum sejmowemu. „Expose” zawierające pobieżny rzut oka na najpilniejsze sprawy naszej polityki zagranicznej rozwiązać powinno te uprzejmie krążące pogłoski o oczekiwanej jakoby zmianie kursu przy ulicy Wierzbowej, po ustąpieniu stamtąd p. Skirmunta. Oświadczenie p. Narutowicza pozwala już żywić nadzieję, że istotnie nowy ten kierownik polskiej polityki zagranicznej—jeśli tylko dochowa wiary programowi—kroczyć będzie nadal po linii, tak świetnie wytkniętej przez swego poprzednika. A zatem—jak wnosić można z oświadczenia p. Narutowicza—polska polityka zagraniczna rozwijać się ma nadal pod znakiem pokojowości, będącej jej cechą najbardziej znamioną. W oświadczeniu najwymowniej się to zaznaczyło w ustępie, dotyczącym stosunków polsko-sowieckich.

W oświadczeniu swoim p. Narutowicz silnie zaakcentował solidarność naszą z interesami głównymi naszej sojuszniczki Francji, podkreślając przytem jednocześnie dążenie do utrzymania przymierza między aliantami. Słusznie podniesiono we wczorajszym oświadczeniu, że „wobec tak ważnych zadań w dziedzinie polityki światowej, na plan drugi odsunąć musimy lokalne różnice, jakie dzielić nas mogą na razie z Czecho-Słowacją”. Nie znaczy to, aby p. Narutowicz lekceważył sprawę Jaworzyny, która odezwała się przy krym dysonansem w stosunkach polsko-czeskich. Niemniej zdaje sobie przecież z tego sprawę kierownik naszej polityki zagranicznej, że spór o Jaworzynę, który prędzej czy później będzie niewątpliwie rozwiązany w duchu sprawiedliwości, nie może zakłócić zgodnej kooperacji Polski z Czecho-Słowacją i innymi państwami małej ententy, zwłaszcza w chwili obecnej, tak doniosłej dla ułożenia się stosunków politycznych w Europie środkowej. Zrozumienie potrzeby tej kooperacji zaznacza się również w stosunku do państw bałtyckich.

Na uwagę zasługuje silne zaakcentowanie przez p. Narutowicza naszych praw suwerennych do Wilna i wschodniej części Małopolski, które przez nikogo kwestionowane być nie mogą.

Opinia publiczna niewątpliwie z zadowoleniem powita oświadczenie, ministra spraw zagranicznych, który pilnie baczyć będzie, aby duch pokojowości, oparty silnie na zawartych sojuszach, ożywił niezmiennie naszą politykę zagraniczną.

Gdańsk i Monachjum centrami wszechniemieckiej propagandy.

Stwierdza p. Delagneau w „Le J. de Pologne” że dwa są centra niemieckiej propagandy monarchistycznej, wszechniemieckiej, z których jedno znajduje się w Monachjum, a któremu przewodzi Ludendorff, drugie zaś w Gdańsku, gdzie rolę Ludendorffa odgrywa Ziehm, wiceprezydent senatu. Ziehm przyjmując Hinderburga w Malborgu, tej Mece monarchizmu niemieckiego, wygłosił najgwałtowniejszą mowę, jaka kiedykolwiek wyszła z ust niemieckich—przeciw traktatowi wersalskiemu, na którym między innymi opiera się także istnienie suwerennej i niepodległej Polski.

Obok knowań monarchistów gdańskich, istnieje jeszcze polityka bezpośrednia, którą Gdańsk prowadzi przeciwko koalicji, przeciw traktatowi wersalskiemu, a która jest nieuniknieniem zwrócona przeciw Polsce.

Od długich miesięcy Gdańsk bojkotuje systematycznie wszystkie dyspozycje traktatu wersalskiego i decyzje Ligi Narodów, oraz podnosi najbardziej pretensje.

P. Delagneau cytuje tylko dwa z szeregu przytłaczających. Przede wszystkim—odmowa uznania i zastosowania traktatu handlowego francusko-polskiego pod pretekstem, że ostatni układ gdańsko-polski nakazuje Polsce zasięgać rady Gdańska w sprawie traktatu handlowego. Otóż żadna konwencja nie może działać wstecz a ponieważ traktat francusko-polski, przeto senatowi gdańskiemu nie przysługuje prawo wydawania opinii w tej sprawie.

Następnie Liga Narodów postanowiła, że jakkolwiek Gdańsk ma prawo wydalać Polaków, uważanych za niepożądanych to jednak rząd polski ma również prawo postawić swoje veto po zbadaniu każdego poszczególnego wypadku. I z tem prawem Polski rząd gdański wcale się nie liczy wydalać Polaków, uważa, iż wykonuje swoje suwerenne prawo.

Gdańsk rozporządza siędziałą nie licząc się wcale ani z traktatami, ani z instrukcjami Ligi Narodów. Gdańsk stał się najżywszym ogniskiem konspiracji niemieckiej i najczynniejszym centrum, gdzie przygotowuje się przyszły odwrót Niemiec.

Stwierdziwszy zatem rolę Gdańska w zabiegach odwetowych Niemiec, pan Delagneau słusznie zaznacza iż polityka koalicji zrobiła z Gdańskiem twierdzą imperjalizmu niemieckiego. Zdemaskowanie prawdziwej fizjonomii Gdańska winno skłonić rząd polski do prowadzenia wobec Wolnego Miasta odpowiednio mocnej polityki.

Przedwyborecze ataki.

Ministerjum skarbu nadesłało następujące sprostowanie:

W Nr. 231 „Gazety Porannej” z dnia 24 bm. pojawił się pod nagłówkiem „Kto zapłaci” artykuł, w którym między innymi podniesiono przeciw ministrowi skarbu zarzut, jakoby udzielił Polskemu stronnictwu ludowemu dla powiatu garwolińskiego 350 milionów na pomoc rolną. Zarzut ten jest zgola bezpodstawny, albowiem sprawa w rzeczywistości przedstawia się jak następuje:

Na mocy uchwały rady ministrów przyznano ministerjumowi rolnictwa, a więc nie P.S.L., kwotę nie 350 lecz tylko 250 milionów, z której to kwoty na zasadzie ustawy o pomocy rolnej mają być udzielone dotkniętym klęskami elementarnymi województwom warszawskiemu, lubelskiemu, kieleckiemu, krakowskiemu i stanisławowskiemu a nadto innym powiatom, z których zgłoszenia ciągle napływają, pożyczki zwrotne. Podział kwoty nastąpi na zasadzie komisyjnych wykazów z każdego starostwa co do szkód, poniesionych przez poszczególne powiaty.

Niezgodne z prawdą jest również twierdzenie artykułu, jakoby p. posłowi Moraczewskiemu wysygnowano miliony na socjalistyczne kooperatywy. Prawdą natomiast jest, że centralny związek kooperatyw kolejowych w Warszawie zwrócił się do ministra skarbu z prośbą o sprolongowanie spłaty sum dłużnych w państwowym urzędzie zbóżowym i w państwowym urzędzie zakupu artykułów pierwszej potrzeby. Z uwagi na likwidację urzędów minister skarbu nie zgodził się na sprolongowanie spłaty długu w dotychczasowej jego formie, natomiast wyraził zgodę na skonwertowanie zobowiązań Związku na podstawie udzielonego mu przez Polską krajową kasę pożyczkową kredytu w wysokości długu.

KRONIKA.

— J. E. Ks. BISKUP ZDZITOWIECKI przesłał na ręce O. Gwardjana 50.000 mk., na restaurację starożytnej świątyni OO. Franciszkanów w Kaliszu.

— Z KURJI BISKUPIEJ WE WŁOCŁAWKU. W ostatnich czasach pojawiły się w prasie pogłoski o rychłym utworzeniu biskupstw Cieszowskiego i Kaliskiego. Kurja przeto czuje się w obowiązku stwierdzić kategorycznie, że pogłoski te pozbawione są wszelkiej realnej podstawy.

— EGZAMINY WSTĘPNE DO GIMNAZJUM I LICEUM Im. PIUSA X we WŁOCŁAWKU odbędą się po wakacjach w dniu 31 sierpnia r. b. Do Seminarjum przyjmuje się aspirantów z maturą szkoły średniej, do Liceum—kandydatów do stanu duchownego, którzy otrzymali świadectwo z ukończeniem, przynajmniej czterech klas gimna-

zjum państwowego czy prywatnego, posiadając cego prawa państwowe, albo którzy złożą całkowity egzamin do klas 5-ej i 6-ej według programu klasycznego, do klasy zaś 7-ej według programu humanistycznego.

Kandydaci, prócz świadectwa szkolnego, mają przedstawić metrykę chrztu św., świadectwo ks. prefekta i proboszcza oraz lekarskie.

Uwaga. Ponieważ w Liceum im. Piłsudskiego w r. szk. 1922/23 klasy 5-ej i 6-ej będą uwzględniali program klasyczny, kandydaci do klasy 6-ej składać będą egzamin dodatkowy z języka greckiego i kultury klasycznej.

MILJONÓWKA.

W sobotnim ciągnięciu milionówki wylosowany został 3,992 204.

— NIEPODJEJE MILJONY.

Wykaz numerów, wygranych milionówek, których posiadacze dotąd są nieznani.
0.470.094. 0.909.498, 2.486.758.

— MECZ II PROSNA—SZOMRIJA I.

Sobotni mecz II Prosna Szomrija I skończył się przegraną dla Prosny w stosunku 3:1 uwzględniając, że gracze II-ej Prosny niedawno zaczęli trenować—możemy powiedzieć, iż w przyszłości będą dobrą drużyną.

— UPOSAŻENIE URZĘDNIKÓW PAŃSTW.

Rada ministrów postanowiła do pensji urzędniczej dodać 1/5 część poborów sierpniowych, znieść czwarty pas drożyzniany, co zaś do przyznania pracownikom państwowym pensji jednomiesięcznej na zakupy zimowe, sprawę tę uznano za przedwczesną.

Rząd opracowuje projekt regulacji plac urzędników państwowych. Projekt ten przedstawiony będzie organizacjom urzędniczym do opinii.

Rząd spodziewa się, że projekt regulacji plac będzie zatwierdzony na wrześniowej sesji sejmowej, aby od 1-go października urzędnicy państwowi otrzymali pobory według nowej ustawy.

— POJAZDY MECHANICZNE.

Miedzy przyrządami, w które zaopatrzone powinny być każdy pojazd mechaniczny w myśl rozporządzenia ministrów robót publicznych i spraw wewnętrznych z dnia 6 lipca t.j. wymieniono również dwa dźwiękowe sygnały ostrzegawcze, z których jeden o silnym i donośnym dźwięku dla użytku w miejscach otwartych, a drugi o słabym, niskim tonie dla miejscowości zabudowanych. Motocykle tylko mogą posiadać jeden sygnał dźwiękowy o tonie wysokim. Stosowanie dzwonków jest zabronione, jak również zabronione jest stosowanie gwizdaków na ulicach miast i w miejscowościach zaludnionych.

Władze bezpieczeństwa będą miały odtąd podstawę do ścigania różnych zwarzowanych automobilistów, rozbijających się ulicami miasta z ogłaszanym rykiem syren lub przeraźliwym gwizdem gwizdaków motorowych. Być chciały korzystać z tej podstawy prawnej!

To samo rozporządzenie przepisuje dla samochodów po dwie latarnie na przodzie umieszczone na szerokości kół i jeden reflektor, rzucający światło conajmniej na kilka m. naprzód, przyczem snop oślepiającego światła nie może wznosić się wyżej ponad 1 metr nad ziemią.

W rozporządzeniu tem znajduje się ponadto szereg przepisów innych mogących skutecznie kres położyć orgjom samochodowym i zabezpieczyć życie przechodniom oraz uszanować ich nerwy.

— ZWOŁANIE SEJMU.

Plenarne posiedzenie Sejmu odbędzie się 14 września o 4 po południu.

Pod obrady wejdą różne sprawy techniczne i pierwsze czytanie ustaw o samorządzie województwa Małopolski Wschodniej, oraz ustaw podatkowych.

Od 15 do 18 maja obradować będzie komisja pracy konstytucyjnej i skarbowo-budżetowej celem załatwienia projektów rządowych, 19 zaś plenarne posiedzenie.

— WYJAZD KS. BISKUPA ZDZITOWIECKIEGO. Ks. biskup Zdzitowiecki wyjechał na Jasną Górę, gdzie zabawi 2 tygodnie.

— DYREKCJA SZKOŁY MUZYCZNEJ w Kaliszu zawiadamia uczniów i uczennice Szkoły, jak również nowopowstępujących, że w dniu 1 września r.b. rozpoczyna się lekcje muzyki. Egzamina wstępne odbędą się 29, 30 i 31 sierpnia od godz. 4 do 6-ej po poł. Bliższych informacji udzieli i zapisy przyjmuje Kancelaria Szkoły czynna codziennie od godz. 4-ej do 6-ej po poł.

— SPROSTOWANIE.

Podane w Nr. 154 „Gaz. Kal.” ogłoszenie powinno brzmieć: Zarząd Tow. Hygienicznego w Kaliszu składa serdeczne podziękowanie Towarzystwu Akcyjnemu „Kaliska Manufaktura Pluszu i aksamitu” za ofiarowane na Tow. Hygien. sto tysięcy marek.

— WYNIKI REGAT W KALISZU.

Niedzielne zawody wodne urządzone przez K. T. W. wypadły nadspodziewanie dobrze. Do biegu pierwszego stanęły dwójki cedrowe, z których dwójka pod A. Langego z wiosłarzami: Krzyżanowskim i Zielińskim Br. zwyciężyła o 1 długość osadę E. Sztarka. W drugim biegu—Kajaków zwyciężył łatwo drh. Popiołek bijąc przeciwnika o kilka długości. W biegu trzecim (very) zwyciężyła osada pod sterem drh. Bartoszewicza z wiosłarzami: Siwsem, Kurowskim, Zielińskim P., Zielińskim Br.

Pięknym był bieg uczącej się młodzieży, w którym osada pod sterem Klimasa zwyciężyła osadę Janowskiego bijąc ją o 1 1/2 długości w czasie 7m. 56 sek. W biegu 5-tym kajaki—zwyciężył Nawrocki bijąc Keslera o niecałą długość.

Bezspornie najpiękniejszym był bieg senjorów, w biegu tym brały udział szóstki, obsadzone przez starych latami a młodych duchem druhow obydwie osady przyjechały w dobrej formie w dobrym czasie. Zwyciężyła na finiszu osada pod sterem Koryckiego wysuwając się naprzód o 1/4 długości. Skład osady: Kosmański, Łagiewski, Kupczyński, Bartoszewicz, Chałupski, Kolabiński.

Osmym z kolei był bieg wiosłarek kaliskich—zwyciężyła osada pod sterem drużyny Radajewskiej w skł. L. Florkowska, Masłówna, Banaszkiewiczówna, Kubiśka Z.

W Biegu 9-tym szóstek zwyciężyła osada pod sterem Knychalskiego z wiosłarzami: Sztark E., Sztark D., Suleciński, Cz. Suleciński J., Januszkiewicz, Soszczyński. W biegu 10-tym—dwójek zwyciężyła osada pod sterem Bartoszewicza z wiosłarzami: Krzyżanowski, Zieliński Br. W biegu 11-tym—pojedynki—zwyciężył łatwo drh Łagiewski. W biegu ostatnim który się odbył prawie w ciemnościach zwyciężyła osada pod sterem St. Wróblewskiego z wiosłarzami: Zieliński P., Gałstański, obydwie osady przyjechały w doskonałej formie, finisz zadecydował o zwycięstwie w którym osada pod st. Wróblewskiego wysunęła się o niecałą łódź naprzód.

— MONOPOL TYTUNIOWY.

Na mocy ustawy z dnia 1 czerwca 1922 roku o monopolu tytuniowym (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr 47, poz. 409) zarządzone co następuje:

Począwszy od 1 sierpnia 1922 r. ustanawia się z mocą ważności na całe Państwo Polskie z wyjątkiem województwa śląskiego następujący detaliczny sprzedaży papierosów, tytoniu krajowego imachorki, wyprodukowanych w prywatnych fabrykach na obszarze b. Królestwa Polskiego, oraz na obszarze województwa nowogrodzkiego, poleskiego i wolińskiego, jako też powiatów: białowieskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego.

Papierosy:

- 1) gatunek „średni A” mk. 8.50 za sztukę;
- 2) gatunek „przedni B” mk. 10 za sztukę;
- 3) gatunek „przedni A” mk. 12 za sztukę;
- 4) gatunek „najprzed. B” mk. 15 za sztukę;
- 5) gatunek „najprzed. A” mk. 18 za sztukę;
- 6) gatunek „luksusowy B” mk. 20 za sztukę;
- 7) gatunek „luksusowy A” mk. 25 za sztukę;

Tytonie krajane:

- 1) gat. „średni B” fajkowy mk. 4800 za 1 kg.
- 2) gat. „średni A” fajkowy mk. 7600 za 1 kg.
- 3) gat. „przedni” fajkowy mk. 10000 za 1 kg
- 4) gat. „najprzed.” fajkowy mk. 13000 za 1 kg. Machorka mk. 4000 za 1 kilogram.

Zapasy obanderolowanych papierosów, tytoniu krajowego imachorki, jakie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajdować się będą w prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych tudzież w hurtowych składach tychże fabryk, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu w wysokości różnicy między dotychczasową a nową ceną opasek monopolowych.

Dodatkowemu opodatkowaniu podlegają również zapasy papierosów, tytoniu krajowego imachorki, wyrabianych przez wspomniane fabryki prywatne, te zapasy które znajdować się będą w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na obszarach wymienionych we wszystkich miejscach sprzedaży tychże wyrobów (hurtowniach, sklepach detalicznych itp.), jako też te przesyłki powyższych wyrobów, które według dokumentów przewozowych wysłano przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i w tym dniu, lub po tym terminie podjęte będą przez odbiorcę.

Wysokość tej dopłaty określa się pełną różnicą między dawną i nową ceną detaliczną wy-

robu, z potrąceniem od tejże różnicy 12 proc. rabatu sprzedażnego.

Przedsiębiorstwa i osoby wymienione obowiązane są zgłosić w ciągu 3 dni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, na piśmie w dwóch egzemplarzach właściwemu urzędowi akcyzno-monopolów państwowych cały zapas tytoniu i wyrobów tytoniowych, jaki znajdować się będzie u nich na składzie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a nadesłanych po tym terminie, są obowiązani zgłosić je, jak powyżej, w przeciągu 3 dni po odbiorze.

Zaniechanie obowiązku zgłoszenia zapasu papierosów, tytoniu krajowego imachorki, umyślnie ukrycie tychże zapasów, lub zgłoszenie ilości mniejszej od tej, którą stwierdzono następnie urzędownie, pociągnie za sobą w myśl ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym postępowanie karno-państwowe.

— WYSYŁKA EKSPONATÓW NA II „TARGI WSCHODNIE”.

Transport eksponatów do Lwowa mogą wystawcy w każdej miejscowości powierzać dowolnym firmom spedycyjnym. W obrębie atoli placu targowego do załatwienia wszelkich ich czynności ekspedycyjnych, związanych z przyjęciem i dostawą eksponatów na miejsca wystawowe upoważnione jest wyłącznie biuro transportowe Targów Wschodnich, utworzone przez firmy przewoźne C. Hartwig T. A. i „Polbal” S. A., które we wszystkich większych centrach handlowych i przemysłowych Rzeczypospolitej zorganizowały specjalną „Służbę ekspedycyjną na Targi Wschodnie”, posługując się bądź to własnymi filjami organizatorów Biura Transportowego, bądź też korzystając z licznych własnych agentur, co gwarantuje wystawcom ciągłość w ekspedycji i terminową dostawę transportu.

Dla uniknięcia niepotrzebnej zwłoki skutecznym należy transport w każdym razie bez względu na firmę spedycyjną, która go załatwia, wyłącznie na specjalnie w tym celu sporządzonych listów przewozowych adresowanych wprost na Dworzec towarowy Targów Wschodnich (Stacja kolejowa Persenkówka), jako na miejsce przeznaczenia, gdyż tylko takie listy przewozowe zapewnią, przesyłkom bezpośredni dowóz na plac wystawy z ominięciem głównych dworców towarowych w mieście. Specjalne te listy przewozowe rozsyła Biuro Transportowe Targów wszystkim zgłoszonym już wystawcom bez wyjątku do ich użytku automatycznie, innym zaś reflektantom dostarcza w każdej ilości na żądanie.

Oprócz tego wszelkie przesyłki wystawowe należy koniecznie ze wszystkich stron oblepić nalepkami, których dostarcza również w dowolnej ilości Biuro Transportowe jak również zaopatrzyć je w odpowiednie numery przydzielonych miejsc wystawowych. Takie tylko bowiem wyraźne na zewnątrz oznaczenie przesyłek jako obiektów na Targi, przeznaczonych, zapobiedz może wszelkim opóźnieniom, mylnym dostarczeniom lub zarzuceniu transportu.

Ekspozaty nadeszłe na dworzec towarowy Targów, względnie na inne dworce we Lwowie odbierają i oddają je na miejscach wystawowych, Zarząd Targów wyznaczonych, osobom do tego upoważnionym Biuro Transportowe Targów Wschodnich, które wzięwszy wobec władz celnych odpowiedzialność za należyte przeprowadzenie odprawy celnej przy przesyłkach zagranicznych, załatwia również wszelkie formalności manipulacyjne związane z tzw. postępowaniem zapisowym ze względu na przyznane eksponatom ulgi cłowe.

Biuro Transportowe zajmie się wreszcie reekspedycją okazów wystawowych po ukończeniu Targów z miejsc wystawowych do miejsc przeznaczenia, przyczem załatwi również wszelkie formalności potrzebne dla uzyskania ulg taryfowych, przyznanych przy zwrotnym przewoźie przez Ministerstwo Kolei Żelaznych.

Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.

Biuro Przemysłowo-Techiczne Władysław Bechciński

KALISZ, ulica Towarowa № 5

i Sukiennicza 584, ...

dostarcza na dogodnych warunkach:

motory, lokomobile, maszyny parowe, maszyny do obróbki metalów i drzewa, maszyny, aparaty i urządzenia młynarskie, torfiarskie, tartaczne, ceglarskie, stolarskie. Armatura, pompy, maszyny i narzędzia rolnicze. Antracyt, węgiel, cement, wapno, gips.

Urządza cegielnie przenośne, cementowo-wapienno-piaskowe, zakłada turbiny wodne, walce, perlaki i. t. p. młynach i wiatrakach. 2431

Fryc Paul Giese i Fanny Giese jako b. współwłaściciele zlikwidowanej w dniu 21 sierpnia 1922 r. spółki „Plauńska Hafciarska Manufaktura Braci Giese i S-ka” w Kaliszu zawiadamiają niniejszym wszystkich wierzycieli tej spółki, że zgodnie z aktem zeznanym przed notariuszem Stanisławem Bzowskim w Kaliszu w dniu 21 sierpnia 1922 r. № 18/1530 w księdze wieczystej nieruchomości № 759 lit. A. w Kaliszu, wszelkie passywa tej zlikwidowanej spółki objęli solidarnie panowie: Mojżesz Brisz, Gerszon Brisz i Chemja Brisz, do których wierzyciele tej Spółki zechcą się zgłosić po odbior swych należności.

Kalisz, dnia 25 sierpnia 1922 r.

Z mojej fabryki polecam do natychmiastowej dostawy:

Papę dachową, lepnik smołę z węgla kamiennego destylowaną cementowe czerwone falcowe dachówki,

WŁADYSŁAW LEWANDOWSKI,

FABRYKA PAPY

T C Z E W—Pomorze. 2382

Wszelkie czynności miernicze

związane z pomiarem dóbr ziemskich, parcelacją, komasacją, (scaleniem gruntów), likwidacją serwitutów, podziałem wspólnot i t. p. jak również miernicze ekspertyzy sądowe, sporządzanie uwierzytelnionych odrysów planów i opisów z dokumentów pomiarowych wykonywa:

upoważniony przez Główny Urząd Ziemski i Główną Dyрекcję Tow. Kredytowego Ziemskiego

Geometra Antoni Klobukowski,

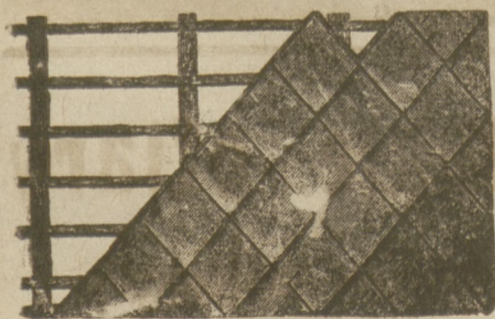
byłw długoletni geometra Gubern. Komisji do spraw włościańskich, os tatnio starszy geometra Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Kaliszu

Adres: Kalisz, ul. Al. Józefiny № 12. 2320

Rachunek przekazowy w Banku Ziemi Kaliskiej w Kaliszu.

Przedsiębiorstwo krycia dachów dachówką azbestową

„W i e k”

Ryszard Bernhard
KALISZ, HOTEL
EUROPA

2351

SKŁAD FUTER

Konfekcji

Futrzaney

H. ADLERA

W KALISZU, Wiejska 5.

poleca na sezon zimowy wielki wybór różnego rodzaju futra, spody, skórki i. t. p.

gotowe palta damskie i męskie. . .

KUPUJĘ

stare futra, wszelkie surowe skórki i płacę najwyższe ceny.

PRZYJMUJĘ

futra w zamiany, wszelkie obstalunki oraz reperacje które wykonuję w naj— modniejszy h faso. iac h —

Zginał dowód osobisty wydany w Warszawie na imię Tisila Zinzinskiego. 2440

Poszukujemy

większą ilość kapusty, kartofli, owoców i jarzyn. Płacimy najwyższe ceny. Wiadomość ul. Stawiszynska № 43 Kubiak. 2398

Dobra okazja

W drodze powrotnej około 31 sierpnia r. b. wóz e-blowy zabrać może przeprowadzkę w dowolnym kierunku. Wiadomość w Redakcji. 2433

Do sprzedania

DOM drewniany w którym jest restauracja 14 kilm po szosie od m. Kalisza. Cena przystępna. Wiadomość w Urzędzie gminy Żydów w Zagorzyńku. 2432

Choroby żołądka, ki-szek, nerek, obstruk-cje, hemoroidy i t. p.

szWAJCARSKIE
GORZKIE ZIOŁA

Dr. Bauera — oryginalne z marką „Kogut” sprzedają apt. ki i składy apteczne 1922

Przyjmuje

uczni na stancję. Wiadomość: ul. Ciasna 9 m. 1 Katarzyna Wesolek. 2406

Do sprzedania

maszyna do szycia

Wrocławska 73,

m. 20 o godzinie 3-ej lub 7 wieczorem. 2394

Samochód

ciężarowy tanio do sprzedania, wiadomość w Syndykacie Rolniczym Kaliskim, Sp. Akc. Kanonicka 3 2417

Krawcowa

poszukuje szycia po domach.

Wiadomość: ul. Dobrzecka № 3 m. 4 dom Owczarka. 2411

Bank Ziemi Kaliskiej.

podaje do wiadomości sz. Publiczności że ma do sprzedania 12 sztuk wanien emaliowanych. Siatki drucianej do 60 metr. □ Zainteresowanych proszę zgłaszać się do Banku do p. Kościńskiego. 2419

Ból głowy, migrene,

newralgię usuwają powszechnie znane proszki z „kogutkiem” „Migreno Nervosin”. Zadać w aptekach i składach aptecznych proszków z „Kogutkiem”. 1919

Zginał paszport

wydany przez urząd gminy Brudzew na imię Jana Kubiaka.

Resolak-szellak,

Litopon-Zinksulfidweiss najtańiej sorzadaje Poznański WARSZAWA

Marszałkowska 72. — 1250

Udzielam lekcji 2147

gry na fortepianie

dla początkujących po cenach przystępnych.

Wiadomość w red. Gaz. Kal.

Dla dogodności klientów

zaopatrzyłem swój skład na sezon zimowy w najlepsze gatunki różnego rodzaju

futra męskie i damskie.

Przyjmuję wszelkie roboty w zakres kuśnierstwa wchodzące oraz reperacje.

Robię zamiany, kupuję różne skórki surowe oraz używane futra. — Płacę najwyższe ceny.

Z poważaniem Józef Bigeleisen,

Browarna 3, oficyna, II p. Telef. 159.

2082 Firma egzystuje od roku 1894.

T O R F

suchy, prasowany, jak też drzewo szczapowe

Dla dogodności klientów odstawa do domu. Wielkopolskie przedsiębiorstwo Torfu i Drzewa Opałowego 2392

Tel. 96. W. CIECHANOWSKI. Tel. 96.

Oddział w Kaliszu. Szosa Szczypińska № 4.

!!! DLA DOGODNOŚCI SZ. KLIENTELI !!!

zaprowadziłem przy swojej PRACOWNI GRAWERSKO — PIECZĘTARSKIEJ sprzedaż wyrobów platerowanych (ALPACA) i galanterijno skórzanych, jako to:

PORTFELE	NAKRYCIA STOKOWE	PAPIEROSNICE
PORTCYGARY	ŁYŻECZKI	CYGARNICZKI
TOREBKI	CUKIERNICE	SPINKI
TEKI	TORBY SIATKOWE	BRELOKI

i t. p.

Grawerowanie monogramów i napisów momentalnie

Stemple i pieczęcie nadal wykonuję w przeciągu 24 godzin z prawdziwego „Kauczuku” najnowszych form i modnych pism.

Z poważaniem

Firma P. STIFT.

Kalisz, ul. Wiejska 5. na parterze.